

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
V OGRODU JORDANOWSKIEGO**

Wchodzącego w skład Zespołu Wolskich Placówek Edukacji Kulturalnej
na rok szkolny 2022/2023

„Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich stał się tym, kim stać się może”.

Janusz Korczak

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.);
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526);
3. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2016 r. poz. 895);
5. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
6. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz.U. z 2015 r. poz. 298);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 r. nr 179 poz. 1485);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz.U.2015.1872);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280 oraz z 2022 r. poz. 1594)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017 poz. 1578);
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2017 poz. 1611);
13. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023;
14. Statut Zespołu Wolskich Placówek Edukacji Kulturalnej w Warszawie;
15. Statut Młodzieżowego Domu Kultury wchodzącego w skład Zespołu Wolskich Placówek Edukacji Kulturalnej w Warszawie.

I. Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w V Ogrodzie Jordanowskim wchodzącym w skład Zespołu Wolskich Placówek Edukacji Kulturalnej w Warszawie opiera się na systemie wartości przyjętym przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Wychowanków ZWPEK. Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Zespołu Wolskich Placówek Edukacji Kulturalnej w Warszawie oraz Regulaminem Wychowanka. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych placówki jest współpraca całej społeczności skupionej wokół placówki. Program został dostosowany do poziomu rozwojowego wychowanków oraz zapotrzebowania i wymagań środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoliceniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców i innych podmiotów do współpracy w dziedzinie profilaktyki i wychowania.

Program wychowawczo-profilaktyczny skierowany jest do całej społeczności ZWPEK i realizowany przez Dyрекcję i Zespół Nauczycieli we współpracy z Rodzicami i Wychowankami.

II. Misja V Ogródu Jordanowskiego

Placówka wychowania pozaszkolnego służy dzieciom i młodzieży w rozwijaniu twórczej wyobraźni i zaspokajaniu naturalnej potrzeby aktywności. Jej celem jest realizacja zadań edukacyjnych, wychowawczych, kulturalnych, profilaktycznych, opiekuńczych, prozdrowotnych, rekreacyjnych i sportowych, a także organizowanie czasu wolnego i wypoczynku. Wszystkie te działania zmierzają w kierunku pogłębienia i rozszerzenia wiedzy, tworzenia kreatywnej i twórczej postawy dziecka, rozwijają uzdolnienia dzieci i młodzieży, wspomagają funkcje opiekuńczo-wychowawcze i dydaktyczne szkół. V Ogród Jordanowski w działaniach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych kieruje się zasadami:

- poszanowania godności osobistej wychowanka;
- poszanowania prywatności wychowanka;
- przyjaznej komunikacji z wychowankiem;
- wspierania kreatywnej aktywności wychowanka;
- wspierania wychowanka w działaniach innowacyjnych;
- odpowiedzialności wychowanka za swoje postępowanie;
- współodpowiedzialności nauczycieli zatrudnionych w placówce za rozwijanie możliwości psychofizycznych wychowanka;
- troskę o zdrowie wychowanka;
- kształtowania postawy moralnej wychowanka;
- kształtowania postawy obywatelskiej i patriotycznej wychowanka;
- kreatywności podejmowanych działań;
- otwartości na środowisko lokalne.

II. Sylwetka wychowanka ZWPEK

Program Profilaktyki i Wychowania w korelacji z zestawem indywidualnych programów dydaktyczno-wychowawczych nastawiony jest na kształtowanie umiejętności wychowanka potrzebnych do codziennego funkcjonowania w życiu, takich jak:

1. Dbanie o własne bezpieczeństwo i zdrowie oraz o swoje środowisko rówieśnicze, rodzinne, Ogrodowe.
2. **Pilnowanie przestrzegania zasad bhp w placówce i na jej terenie.**

3. **Twórcze i krytyczne myślenie, wyciąganie wniosków. Dbanie i troska o sprawność fizyczną i intelektualną. Uczestniczenie w różnych formach rozwoju fizycznego.**
4. Porozumiewanie się i utrzymywanie dobrych relacji interpersonalnych.
5. **Umiejętność dokonywania właściwej samooceny oraz odróżniania dobra od zła, fikcji od rzeczywistości. Radzenie sobie z emocjami i stresem, sytuacjami trudnymi.**
6. **Kształtowanie właściwej postawy wychowanka - kultura osobista na co dzień, właściwe relacje z kolegami i środowiskiem.**
7. Dążenie do samodoskonalenia się, poznawania własnych talentów, swoich mocnych i słabych stron.
8. Poznawanie i przestrzeganie norm społecznych. Prezentowanie postawy tolerancji i akceptacji drugiego człowieka.
9. Przeciwdziałanie agresji i przemocy. Reagowanie na zachowania niewłaściwe i niebezpieczne.
10. Umiejętność mądrego organizowania czasu wolnego.
11. **Korzystanie z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystywanie narzędzi i technologii informatycznych.**
12. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w placówce i poza nią, respektowanie procedur bezpieczeństwa i zasad higieny obowiązujących w czasie pandemii COVID-19.
13. Nauka odpowiedzialności w pełnieniu określonych ról społecznych.
14. Szanowanie potrzeb innych i prezentowanie postawy chęci niesienia pomocy.
15. Posiadanie wiadomości na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji w trosce o bezpieczeństwo własne i innych, posiadanie znajomości procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia.
16. Integracja z rówieśnikami i prawidłowa współpraca w zespole, z nauczycielami i pracownikami placówki.

III. Diagnoza środowiska V Ogródu Jordanowskiego

Zespół Wolskich Placówek Edukacji Kulturalnej służy wychowankowi, tworząc warunki dla jego pełnego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i fizycznego. Jest miejscem stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi – uczy analizy problemów i sposobu ich rozwiązywania. Zapewnia przyjazne i zdrowe warunki edukacji kulturalnej. Wpływ środowiska, a w szczególności środowiska szkolnego, rówieśniczego, to najważniejszy czynnik kształtujący rozwój psychiczny nastolatka. Podstawą do opracowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego była diagnoza środowiska V Ogródu Jordanowskiego, prowadzona w oparciu o:

- obserwację środowiska wewnętrznego pracowni/placówki;
- rozmowy indywidualne z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami;
- analizę frekwencji i rekrutacji wychowanków na poszczególnych zajęciach;
- analizę i obserwację aktywności, udziału i efektów pracy wychowanków w poszczególnych pracowniach;
- analizę dokumentów wewnętrznych (np. dzienniki) oraz rozmowy z rodzicami i nauczycielami, uwagi i pochwały dotyczące zachowania wychowanków,
- współpracę z partnerami oraz instytucjami wspierającymi pracę ZWPEK, w tym V Ogródu Jordanowskiego i Młodzieżowego Domu Kultury.

Wychowanie to świadome oddziaływanie przez wychowawcę na wychowanka, mające na celu wytworzenie pewnej zmiany w jego osobowości. Zmiany te powinny obejmować zarówno stronę poznawczą jak i instrumentalną, a sam proces zachodzący między nimi jest uwarunkowany wieloma czynnikami. Wychowanie to zapewnianie opieki, zabiegi mające na celu ukształtowanie człowieka.

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Diagnoza:

- **działamy prewencyjnie poprzez organizację czasu wolnego wychowanka oraz angażowanie go do efektywnego spędzania czasu wolnego na wybranych zajęciach w VOJ**
- **dbamy o bhp w placówce oraz na terenie sportowo-rekreacyjnym VOJ: pogadanki na zajęciach, gry i zabawy terenowe, działania informacyjne dotyczące bezpieczeństwa w sieci (z rodzicami), pierwsza pomoc (apteczki, instrukcje, warsztaty)**

Działania priorytetowe na rok szkolny: 2022-2023

- **Rozpoznanie potrzeb wychowanków V Ogródu Jordanowskiego na tle środowiska: rówieśniczego rodzinnego, szkolnego i lokalnego (także w kontekście dzieci przybyłych z Ukrainy)**
- **Podjęcie działań związanych z profilaktyką kryzysową wśród młodzieży (depresja, myśli samobójcze,...)**
- **Tworzenie konkretnych narzędzi pomocy i wsparcia wychowanka w sytuacjach dla niego trudnych**
- **Tworzenie placówki bezpiecznej i wspierającej, przyjaznej dziecku i rodzinie, osadzonej w potrzebach i możliwościach środowiska lokalnego.**
- **Rozwijanie współpracy pomiędzy rodzicami, wychowankami, środowiskiem lokalnym, ew. szkołą, a placówką. Podjęcie wspólnych działań sportowych, artystycznych i edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych. Zachęcanie do współtworzenia wizerunku placówki.**
- **Rozpoznawanie potrzeb i wdrażanie działań na rzecz nowych wychowanków (w szczególności dzieci i młodzieży przybyłych z Ukrainy), doskonalenie kompetencji nauczycieli adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz wspieranie środowiska lokalnego - w tym szkół w organizacji zajęć edukacyjno-kulturalnych.**
- **Tworzenie oferty, podjęcie działań będących alternatywą dla zachowań agresywnych, patologicznych, niewłaściwych.**
- **Umożliwianie i zachęcanie młodzieży, dzieci i ich rodziców oraz środowiska lokalnego do podejmowania własnych inicjatyw o charakterze profilaktycznym.**
- **Stworzenie oferty edukacyjnej w V Ogródku Jordanowskim adekwatnej do potrzeb dziecka od 3 do 19 roku życia.**
- **Podjęcie działań związanych z profilaktyką kryzysową wśród młodzieży.**
- **Włączenie do programów dydaktyczno-wychowawczych treści dotyczących wychowania do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.**

- **Wdrażanie działań podnoszących kompetencje w zakresie rozwijania samodzielności, kreatywności, umiejętności komunikacyjnych oraz radzenia sobie ze stresem, lękiem przed izolacją, osamotnieniem, odrzuceniem przez grupę.**

Jako informacje zwrotne na temat funkcjonowania i realizacji programu mogą służyć obserwacje takich dziedzin jak:

1. Aktywność wychowanków w różnego rodzaju imprezach/wydarzeniach na terenie placówki i poza nią: wydarzenia sportowe, rozgrywki, festyny okazjonalne.
2. Analiza trudnych przypadków i podejmowanych działań profilaktycznych w placówce i na rzecz wychowanka: współpraca ze szkołą, rodzicem, ew. PPP
3. Obserwacja zachowań w różnych sytuacjach typowych i nowych, podejmowanie działań profilaktycznych.

IV. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. **Rozwijanie zdolności i samodzielności oraz umiejętności radzenia sobie we współczesnym świecie.**
2. **Kreowanie bezpiecznego wizerunku placówki oraz wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów. Doskonalenie wizerunku i klimatu placówki bezpiecznej i przyjaznej dzieciom i młodzieży.**
3. **Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych oraz przeciwdziałanie nadużyciom związanym z użytkowaniem nowoczesnych technologii informacyjnych i multimedialnych.**
4. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych oraz wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
5. **Tworzenie warunków do indywidualnego rozwoju dziecka, zgodnie z jego możliwościami – dzieci uzdolnionych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Indywidualizacja pracy na zajęciach.**
6. Rozwijanie integracji w grupie oraz odpowiedzialności za podejmowane działania.
7. Kształtowanie postaw społecznych opartych na poszanowaniu prawa każdego człowieka do odmienności poglądów – wyboru dróg życiowych i kreatywnego myślenia. Uwrażliwienie na uczucia innych osób.
8. Promowanie zdrowego, wolnego od uzależnień i wszelkich form przemocy stylu życia oraz czynnego spędzania czasu wolnego. Kreowanie zdrowego i przyjaznego środowiska placówki.
9. Wychowanie do wartości; wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
10. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć w V Ogrodzie Jordanowskim.
11. **Tworzenie warunków mających na celu dbałość o ochronę i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Projekt „Samodzielni i odważni”**
12. Realizacja zadań wynikających z wniosków z ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2021/2022.

V. Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego odbywa się poprzez:

1. Indywidualną pracę z wychowankiem - rozmowy z uczestnikami zajęć ukierunkowane na odkrywanie własnego potencjału, poczucia własnej wartości, optymistycznej postawy wobec siebie i innych ludzi.
2. Udział uczestników zajęć w zawodach, konkursach, imprezach.
3. Organizowanie dla środowiska lokalnego imprez oraz udział placówki w imprezach zewnętrznych. Udział w akcjach społecznych i kampaniach.
4. Organizowanie spotkań z pracownikami: policji, straży miejskiej, straży pożarnej.
5. **Niezwłoczne reagowanie wszystkich pracowników placówki, rodziców, a także uczniów w sytuacji jakichkolwiek przejawów przemocy, agresji, wandalizmu oraz pojawiających się zagrożeń.**
6. **Pomoc w nauce dzieciom ze szczególnymi trudnościami w nauce (odrabianie zadań, zajęcia wyrównawcze).**
7. Współpracę z rodzicami, poprzez angażowanie ich w życie placówki.
8. Stały kontakt z rodzicami – zwrócenie uwagi na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w przypadku zachowań ryzykownych wśród dzieci.
9. Propagowanie tematyki prozdrowotnej i profilaktycznej: prelekcje, gazetki, plakaty, ulotki, pogadanki.
10. **Promocję działań i akcji organizowanych w V Ogrodzie Jordanowskim dotyczących tematyki: bezpieczeństwa, ochrony środowiska, działania na rzecz lokalnej społeczności. Promowanie tych działań na forum lokalnym, w tym także w mediach społecznościowych. Angażowanie środowiska lokalnego do współpracy.**
11. **Rozmowy wychowawcze nt.: tolerancji, szacunku wobec innych kultur, poglądów, niepełnosprawności, szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, używania narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych; zasad prawidłowego komunikowania się oraz asertywności; zagrożeń cywilizacyjnych w tym np. zagrożeń związanych z epidemią Covid-19, zasad bezpieczeństwa i higieny zdrowia fizycznego oraz psychicznego.**
12. Pogadanki dotyczące zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania się oraz higieny osobistej.
13. Współdziałanie całej społeczności ZWPEK (uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi) w zakresie przestrzegania obowiązujących norm zachowania.
14. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów (gazetki, ulotki).
15. Zajęcia dla wychowanków i rodziców nt. bezpiecznego korzystania z komputera (programy, gry) i mediów społecznościowych.
16. Udostępnianie zainteresowanym rodzicom i uczniom informacji o adresach i numerach telefonów z zakresu pomocy udzielanej przez odpowiednie placówki.
17. Organizowanie stałych imprez placówki. Współpracę z placówkami partnerskimi.

VI. Spodziewane efekty:

- **Wzrost poczucia bezpieczeństwa w placówce.**
- **Wzrost poczucia własnej wartości, odniesienie sukcesu na swoją miarę.**
- Zmniejszenie ilości dzieci nie mających alternatywy dla zachowań niewłaściwych i tzw. „nic nierobienia”.
- Podniesienie poziomu świadomości uczestników na temat zagrożeń społecznych (uzależnienia, przemoc, agresja, choroby cywilizacyjne, zagrożenia) oraz skutków zachowań ryzykownych.
- Uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele pracujący z uczniami znają zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu oraz z gier komputerowych.
- **Uczestnicy rozwijają swoje pasje i zainteresowania. Uczniowie spędzają czas wolny w sposób aktywny i akceptowalny społecznie. Angażują się w wydarzenia i organizowane rozgrywki sportowe. Spełniają się jako organizatorzy lub/i sportowcy.**
- **Uczestnicy prezentują odpowiednie postawy wobec siebie i innych ludzi (zasada fair play).**

VII. Metody pracy:

Obserwacje, rozmowy, multimedia, warsztaty twórcze; treningi umiejętności (twórczych, sportowych, intelektualnych); gry i zabawy; konkursy; prezentacje; pogadanki; działalność organizacyjna; symulacje; pedagogizacja rodziców.

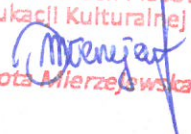
VIII. Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca w grupach
- praca w zespołach zadaniowych
-

IX. Ewaluacja:

Wszystkie działania wychowawcze poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Metody i formy kontroli procesu wychowania to:

- Opinie uczestników, rodziców i nauczycieli,
- Obserwacje wychowanków w różnych sytuacjach wewnątrz placówkowych,
- Analiza rekrutacji i frekwencji,
- Analiza sukcesów uczestników (udział w imprezach środowiskowych i ich współorganizacja, uczestnictwo w konkursach, występy artystyczne itp.).
- Analiza osiągnięć pracy twórczej, edukacyjnej i sportowej wychowanków,
- Stałe, systematyczne prowadzenie zapisów o realizacji programu w dokumentacji pedagogicznej (dzienniki poszczególnych zajęć, sprawozdania roczne), jej weryfikacja i analiza.

Dyrektor
Zespołu Wolskich Placówek
Edukacji Kulturalnej

Dorota Mierzejewska